

Plenum

Torsdag 16.12.2021 kl. 10.00—20.38

4.2. Muntlig fråga om tidtabellen för vårdreformen (Petteri Orpo saml)

Muntligt spörsmål MFT 228/2021 rd

Muntlig frågestund

Talman Anu Vehviläinen: Nästa fråga, ledamot Orpo.

Debatt

16.23 Petteri Orpo kok: Arvoisa rouva puhemies! Olen saanut lukemattomia yhteydenottoja ympäri Suomen siitä, että sote-uudistuksen aikataulu on kovin kireä, koronasta johtuen jopa mahdoton. Vuodessa pitäisi toteuttaa Suomen historian suurin hallinnonuudistus. Lähes 200 000 työntekijää siirtyy uudistuksessa uuden työnantajan palvelukseen, ja nyt ihmiset ovat yksinkertaisesti huolissaan siitä, että tämä maakuntamalli voi pahimmillaan johtaa siihen, että meidän tärkeät sote-palvelut ovat kaaoksessa tammikuussa 2023. Kiire uhkaa siis meidän tärkeää uudistusta, sen onnistumista, ja ennen kaikkea sitä ihmisten palvelun saatavuutta.

Arvoisa hallitus! Lopulta tässä ei ole kyse siitä, saadaanko hyvinvointialueiden hallinto pelaamaan, vaan nyt on kyse siitä, saadaanko ihmisten elintärkeät palvelut pelaamaan, [Puhemies koputtaa] pystytäänkö ihmisten henkiä pelastamaan. Siksi kysyn peruspalveluministeri Krista Kiurulta, voitteko luvata, että 1.1.2023 pääsee lääkärille, kun sitä apua tarvitsee, ja että ambulanssi tulee paikalle, kun apua tarvitsee.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.25 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eduskunnassa on käsitelty kahdella vaalikaudella sitä, mikä on realistinen toimeenpanoaikataulu, ja tällä hallituskaudella esitimme eduskunnalle, että tuota toimeenpanoaikataulua realisoitaisiin järkevämmäksi, ja eduskunta yhtyi tähän näkökulmaan siitä, että aikataulun pitää olla realistinen. Asia oli eri valiokunnissa ja erityisesti perustuslakivaliokunnassa arvioitavana, ja silloin päädyttiin siihen, että tällä toimeenpanolla, josta on päätetty, mennään.

Yhdyn samaan huoleen siitä, että lokakuun tiedot sote-uudistuksen toimeenpanosta kertoivatkin juuri tästä Petteri Orpon huolesta, mutta haluan teitä ilahduttaa sillä, että marraskuussa tuota takamatkaa, joka joillakin alueilla on ollut, on saatu jo merkittäväällä tavalla kiinni, joten huoli tässä suhteessa on väljentyneessä, mutta tarkkana pitää olla.

Punkt i protokollet PR 153/2021 rd

Puhemies Anu Vehviläinen: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Orpo.

16.26 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kovasti mielelläni uskon ministeri Kiurun lupausta siitä, että asiat ovat nyt paremmalla mallilla, mutta valitettavasti tämä viestinne kyllä poikkeaa vielä kovasti siitä, mikä kentältä tulee. Huoli uudistuksen aikataulusta on siis ihan todellinen ja kova siellä ammattilaisten piirissä, jotka näitä valmisteluja tekevät, ja tietysti ihmisillä. On paljon kysymyksiä, joihin ei ole vielä kunnan vastauksia: Kuka toimii jatkossa esimiehenä? Toimiiko palkanmaksu vuoden alusta? Saadaanko potilastietojärjestelmät keskustelemaan keskenään? Miten taklataan pahenevaa puola hoitajista ja pelastajista? Näitä ratkaistavia asioita on lukemattomia.

Minä olen varma, että nämä valmistelijat tekevät parhaansa löytääkseen ratkaisuja, mutta minä kysyisin vielä: Miten hallitus on varautunut siihen, että jos me olemme vuoden päästä tilanteessa, jossa yksinkertaisesti ei ole valmista, niin oletteko varautuneet? Onko teillä B-suunnitelmaa, koska meidän pitää kaikissa [Puhemies koputtaa] tilanteissa huolehtia, että ihmiset saavat tarvitsemansa hoidon?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.27 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin totesin, niin kyllä tämä toimeenpano alkoi tässä maassa kesän jälkeen hyvin eritahtisesti. On aivan totta, että myös me tunnistimme sen vaikeuden, että osalla hyvinvointialueita alkukankeutta oli tavattomankin paljon, ja silloin lähdettiin aika hitaasti liikkeelle. Me lähdemme kuitenkin siitä, että tässä toimeenpanossa on tuettava alueita, ja siellä, missä vauhti on hitaampaa, on puututtava asioihin. Meillä on esimerkiksi huomenna virkakunnan ja Länsi-Uudenmaan välillä neuvottelu, jossa nimenomaan tuetaan Länsi-Uusimaan hyvinvointialueen onnistumista näissä kysymyksissä, joita jo lueteltiin.

On paljon asioita, jotka liittyvät tähän rakenteelliseen uudistukseen, mutta sitten on myös paljon sellaisia asioita, jotka ovat joka tapauksessa mietittävänä. Yksi on se, mistä osajia jatkossa saadaan, ja siten ei ole sanomatta selvää, että ne ongelmat ovat ratkaistavissa vain rakenneuudistuksen näkökulmasta. Siitä [Puhemies koputtaa] olen samaa mieltä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Risikko.

16.28 Paula Risikko kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä eilen epäiltiin salissa, että kokoomus ei olisi innostunut sote-uudistuksesta, mutta mehän vasta innostuneita ollaankin, koska halutaan, että tästä tulee hyvä.

Haluaisin teiltä nimenomaan kysyä, arvoisa ministeri, kun siellä on erityisesti kolme sellaista kriittistä pistettä eli aikataulu, no siitä tässä jo olikin, mutta sitten myöskin rahoitus: Milloin tulee rahoitus esimerkiksi palkkojen harmonisointiin, omaishoitajien palkkioiden harmonisointiin ja vammaisten henkilökohtaisen avun järjestelmän harmonisointiin, koska ne tarvitsevat paljon enemmän rahaa kuin mitä tällä hetkellä on siihen varattu?

Toinen on sitten nämä potilastietojärjestelmät: Tällä hetkellä on jo kova homma se, että saadaan sen yhden alueen sisällä pelittämään nämä järjestelmät, saati näiden alueiden

Punkt i protokollet PR 153/2021 rd

välillä, ja tietojeni mukaan valtakunnan tasolla ei ole yhtään sellaista koordinaatioryhmää, joka katsoisi potilastietojärjestelmiä yhteen. Mitä vastaatte näihin kysymyksiin? Koska näihin tulee korjaussarja? [Aki Lindénin välihuuto]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.30 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aivan totta, kuten edustaja Risikko tässä totesi, että meidän isoin haasteemme on ict-kokonaisuus. Se ei johdu vain tästä uudistuksesta vaan myös siitä, miten me julkisella puolella olemme vuosikymmenten varrella suhtautuneet ict:hen ja sen merkitykseen sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuuden kannalta. Kyllä siellä toimeenpanon riski on nimenomaan siinä, että suuri tehtävämäärä, järjestelmien kirjo, muutosrahoituspäätösten aikataulu sekä ict-toimittajien resurssien riittävyys tulevat sanelemaan sitä, millä tavalla toimitaan. Meillä on yksi näistä työryhmistä ja seurattavista asioista nimenomaan ict näistä riskeistä johtuen.

Toimeenpanossa ei ole kuitenkaan tunnistettu koko maassa vielä mitään sellaista, joka estäisi tämän uudistuksen toteutumisen aikataulussa, mutta haasteita on, ja alueelliset erot ovat suuret, koska osa on jo vapaaehtoisesti tehnyt tämän rakenteellisen uudistuksen [Puhemies koputtaa] ja osa vasta toimeenpanee. [Anne Kalmari: Miksi kokoomus vetäisi ict-rahast pois?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laiho.

16.31 Mia Laiho kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vähän ihmettelen nyt ministerin puheita täällä siitä, että olisi tilanne parantunut. 26.11. THL:n sivuilta löytyy taulukko, missä nähdään, miten alueet ovat valmistautuneet. Jos katson täältä esimerkiksi Länsi-Uusimaata, niin onko tämä 2 tai 3 prosenttia, mikä on niin kuin valmiina, kun 100 prosenttia pitäisi olla vuoden 23 alusta. Varsinais-Suomi on vielä huonommassa tilanteessa. [Aki Lindénin välihuuto] Niin että kyllä tämä on huolestuttava tilanne, ja samaan aikaan meillä on henkilöstö tosi kovilla, sekä johtotaso että käytännön työntekijät — heitä joudutaan käyttämään tässä valmistelussa koko ajan. Heidän pitäisi olla rokottamassa sielä, tekemässä nyt koronatoimia ja purkamassa hoitonoja.

Kysyisin vielä yliopistosairaaloiden rahoituksesta ja asemasta. Onko meillä jatkossa enää yliopistosairaaloita ollenkaan, kun tämä sote-uudistus toteutuu — koska niille ei ole rahoitusta eikä asemaa?

Puhemies Anu Vehviläinen: Hyvät edustajat, pyydän todellakin, että kuunnellaan aina sitä, jolla on puheenvuoro, mitä hänellä on sanottavaa. — Ja seuraavaksi ministeri Kiuru.

16.32 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä se nyt vaan niin on, että sosiaali- ja terveydenhuollossa organisaatio- ja johtamisrakenteita ei valmistella jäljittäjien eikä myöskään testaajien eikä rokottajien toimesta. Täytyy joku realismi olla siinä, mitä täällä puhutaan. [Välihuutoja]

Toinen asia, mihin haluaisin kiinnittää edustaja Laihon puheessa huomiota: Te väititte myös eilen, että me emme millään tavalla ottaisi yliopistosairaaloiden asemaa huomioon. Tiesittekö te, edustaja, että nimenomaan on päätetty, että tämä iso kokonaisuudistus teh-

Punkt i protokollet PR 153/2021 rd

dään niin, että eduskunta saa nämä päätökset täällä tehtyä, ja sen jälkeen keskitytään näihin kaikkiin palasiin? Olen monta kertaa sanonut kokoomukselle, myös kyselytunnilla, että yliopistosairaaloiden asemaa koskeva lainsäädäntö on meillä jo valmistelussa. Ja näin nimenomaan päätettiin myös toimia viime hallituskaudella, jolloin te taisitte olla merkittävässä roolissa. [Ben Zyskowicz: Samoin te, jarruttajan roolissa!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Zyskowicz, teillä on puheenvuoro.

16.33 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On asioita, jotka etenevät, vaikka kukaan ei tunnu niitä kannattavan, esimerkkinä edellinen asia eli laittomasti maassa olevien tuhansien ihmisten muuttaminen laillisesti maassa oleviksi. Sitteen on asioita, jotka eivät tunnu etenevän, vaikka kaikki niitä kannattavat. Tällainen on tämä niin sanottu terapiatakuu. Viime aikoina olemme lukeneet mediasta hälyttäviä uutisia ja tietoja niistä ongelmista, mitä meillä tässä maassa on lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa. Mielenterveysjärjestöjen mukaan, ministeri Kiuru, nyt lausunnolla oleva hoitotakuuesitys ei toteuta terapiatakuun tavoitteita. Te olette useamman kerran tässä salissa sanonut aivan muuta. Miten tässä näin kävi? Toteutuuko terapiatakuu tässä hoitotakuuesityksessä siten kuin olette usein väittänyt?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.34 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se, mikä yhdistää kansalaisjärjestöjä ja tätä hallitusta, on se, että mahdollisimman matalalla kynnyksellä päästään seitsemässä päivässä myöskin mielenterveysongelmissa hoitoon. Edustaja Zyskowicz, minä juuri tapasin mielenterveysjärjestöjä ja sain hyvin toisenlaisen käsityksen kuin se väittämä, jonka te paperista luitte — en tiedä, missä se on esitetty. Mutta tärkeää on se, että järjestöt nimenomaan myös terapiatakuussa lähtevät siitä, että seitsemässä päivässä pitäisi päästä lyhytinterventioon, ja se on tämän hallituksen esityksen aivan keskeisin pointti. [Kokoomuksen ryhmästä: Kun ette te pääse edes kolmeen kuukauteen!] Se myös, että nämä mielenterveysjärjestöt tekivät terapiatakuusta esityksen, että kolmen päivän palvelutarpeen arvioinnin perusteella astuisi aika tikittämään. Tässä esityksessä lähdetään siitä, että ensimmäisenä päivänä yhteydenotosta lähtee heti aika rullaamaan, joten meidän pitäisi varmasti käydä, edustaja Zyskowicz, vähän pohjamutia myöden oleva keskustelu siitä, [Puhemies koputtaa] että mistä te äsken kysytte.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kosonen.

16.35 Hanna Kosonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sote-uudistuksen yhtenä tavoitteena on hyvinvointi- ja perhekeskusten perustaminen, joissa moniammatillinen apu on heti saatavilla ja potilas pääsee vaivattomasti tarvitsemansa hoidon piiriin. Jokainen meistä kohtaa elämässään kriisejä, ja jokaisen mieli myös joskus järkkyy. Mielen kriisi voi liittyä omaan sairastumiseen, läheisen sairastumiseen tai kuolemaan tai vaikkapa keskenmenoon tai vaikeaan synnytykseen. Kysynkin perhe- ja peruspalveluministeri Kiurulta: millä tavalla varmistetaan, että kriisin kohdannut ihminen saisi tarvitessaan myös henkistä tukea ja mahdollisesti terapiaa?

Punkt i protokollet PR 153/2021 rd

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.36 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! No ei ainakaan sillä, että jäädään odottamaan ja odotetaan, että nämä ongelmat pahenevat ja lopulta sitten erikoissairaanhoido ottaa kopin. Minusta on tärkeää, että hyvin matalalla kynnyksellä näihin mieltä painaviin haasteisiin ja ongelmiin pystytään vastaamaan myöskin osana tulevaisuuden sote-keskusten työskentelyä. Juuri siksi me laitoimme 141 miljoonaa euroa tänä vuonna jakoon siihen, että sekä hoitotakuuta että mielenterveysongelmia voitaisiin tässä maassa hoitaa ja edistää niin, että ihmiset ensinnäkin aidosti pääsisivät hoitoon ja tulisivat myös hoidetuiksi. Tämä 141 miljoonaa euroa tulevaisuuden sote-keskusten kehittämiseen jaetaan vielä ennen joulua. Tässä lähtökohtana on nimenomaan tämä matala kynnyk, jolloin pääsisi heti, seitsemässä päivässä, näitä mieltä vaivavia ongelmia miettimään yhdessä ammattilaisen kanssa. On todella tärkeitä, että me onnistuisimme tässä, koska myös aikuisten mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet tässä ajassa, [Puhemies koputtaa] ei vain lasten.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juuso.

16.37 Kaisa Juuso ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Kiuru, kysyn teiltä vielä uudelleen: Te lupasitte kesäkuussa, kun sote-lakeja nuijittiin, että syksyllä tuotte lakiesityksen, jolla turvataan Länsi-Pohjan keskussairaalan ja Savonlinnan keskussairaalan toiminnan jatkuminen. Sitä lakiesitystä ei ole tullut, ja sitä odotetaan nyt sekä Meri-Lapissa että Savonlinnan seutuvilla. Lupaatteko, että se tulee meille ensi kevään aikana? Lupaatteko, että alueet velvoitetaan ylläpitämään näitä sairaaloita ja myöskin turvataan rahoitus näille sairaaloille?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.38 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eilen kymmenet kansanedustajat kokoontuivat tähän saliin keskustelemaan sosiaali- ja terveydenhuollon pääluokan tulevan vuoden menoista ja niin sanotusti iloista ja suruista, siitä, miten me vastaamme palvelutarpeeseen. Edustaja Juuso, kysytte tätä eilen, ja kun minulla oli kolme minuuttia vastausaikaa, niin juuri tähän kysymykseen eilen vielä vastasin. Totesin, että me olemme jo tätä lainsäädäntöä valmistelleet ja eduskunnan lausuman mukainen vastaus tulee aikanaan siihen, että saisimme keväällä tätä asiaa käsitellä tässä salissa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Reijonen.

16.39 Minna Reijonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pian on aluevaalit, ja silloin valitaan päättäjät todella tärkeisiin tehtäviin. Ne vaalit ovat erittäin tärkeitä. Nämä päättäjät päättävät, milloin ambulanssi tulee, milloin paloauto tulee, miten vanhusenhoito järjestetään, miten omaishoito hoidetaan ja monta muuta asiaa. Ihmiset ovat huolissaan lähipalveluista, ja on selvä asia, että kun tämä sote-uudistus tehtiin niin nopeasti, runnottiin läpi hirveällä kiireellä, niin sinne jäi paljon ongelmakohtia. [Vasemmalta: 15

Punkt i protokollet PR 153/2021 rd

vuotta!] Todella paljon jää ongelmakohtia, ja heti nämä uudet päättäjät pääsevät näitä ratkomaan.

Perussuomalaiset ovat olleet erittäin huolissaan lähipalveluista. Perussuomalaiset esittivät muun muassa, että tehtäisiin tällainen lähipalvelutakuu. Totta kai terveysasemat ja muut ovat tärkeitä, joten ehdotimme tällaista lähipalvelutakuuta, mutta kuinka ollakaan hallitus oli sitä mieltä, että äänesti sitä lähipalvelutakuuta vastaan. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] Oletteko aivan varmoja, että ettekö te oikeasti halua lähipalveluita, mitä perussuomalaiset esittivät? Te äänestitte sitä vastaan. Mitä mieltä olette tästä? Eikö tämä ole aika karmeaa? [Perussuomalaisten ryhmästä: On karmeaa!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.40 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielestäni edustaja Reijonen istui sosiaali- ja terveysvaliokunnassa käsittelemässä tämän lainsäädännön esitystä, jossa kävi hyvin selväksi, että hallitus nimenomaan esittää osana tätä lain kokonaisuutta, että lähipalvelut tullaan turvaamaan. Yllättävää on se, että nyt sanotte, että lähipalvelut on tästä unohdettu. Tämä on nimittäin todella iso poliittinen sitoutuminen siihen, että lähipalveluista pidetään kiinni.

Haluan teille sanoa, että me emme tule hyväksymään sitä, että tästä verkostosta säästetään ja otetaan lähipalvelut pois vain sen takia, että meillä on rahapotit eri paikoissa. On helppo katsoa, kun ei tarvitse miettiä yhteiskunnan kuljetuskustannuksia, että voisi tulla jopa helpommaksi säästää ja keskittää verkkoa, mutta ei ole yhteiskunnan kokonaistalouden kannalta järkevää, että näin toimittaisiin, koska Kela joka tapauksessa menoina sitten pääluokaltaan isonee sen takia, että kuljetuskustannuksiin joudutaan satsaamaan enemmän. [Puhemies koputtaa] Siksi me esitimme näitä kirjavia pykäläiä, jotka takaavat lähipalvelua.

Puhemies Anu Vehviläinen: Aika! — Tähän kysymykseen vielä kysymyksen ensimmäinen esittäjä, edustaja Orpo, olkaa hyvä.

16.41 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vielä sen verran vain totean, että meidän mielenterveyspuoli on todennut, että terapiatakuu puuttuu, se kansalaisaloitteen mukainen, hallituksen esityksestä.

Mutta tähän alkuperäiseen aiheeseen haluan sanoa sen, että me haluamme tämän uudistuksen maaliin ja että meillä on suuri huoli aikataulusta ja toimeenpanosta. On nyt hyvä, että ministeri on tähän kiinnittänyt huomiotaan, mutta siellä kentällä, eri puolilla, on aidosti kova hätä, että miten tässä onnistutaan, mutta sen lisäksi meillä on aito huoli siitä, miten henkilöstö jaksaa. He taistelevat koronan keskellä: tulevanakin jouluna hoidetaan potilaita, tehdään paljon töitä.

Korona on kestänyt kaksi vuotta ja korona jatkuu, ja tämä toimeenpano tässä jätti uudistuksessa pitää tehdä samaan aikaan ensi vuoden aikana. Minä toivoisin, että ministeri todella ottaa vakavasti tämän huolen, joka tulee henkilöstöltä. Se tulee suomalaisilta ihmisiltä, ja se tulee niiltä ammattilaisilta, jotka valmistelevat uudistusta. Tämä on vakava paikka, ja toivon, että nyt vielä kerran lupaatte sen, että tätä seurataan, [Puhemies koputtaa] ja tarvittaessa teette johtopäätöksiä.

Punkt i protokollet PR 153/2021 rd

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.42 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse otan todella vakavasti sen, että sote-uudistuksessa onnistutaan, [Vilhelm Junnilan välihuuto] ja olen valmis käärimään hihani myös tässä asiassa. [Ben Zyskowitz: Ihan niin kuin viime kaudella!] Me tulemme vaikka henkilökohtaisesti apuun, jos siitä on kysymys, ja uskon, että myös Orpo saattaa olla innostunut erityisesti niillä paikkakunnilla, joissa kokoomuksella on vetovastuuta, myös lykkäämään tätä uudistusta kiireellä eteenpäin, jotta joka puolella Suomea sitoudutaan vahvasti siihen, että hyvinvointialueiden perustamisessa onnistutaan. Jokaisella meillä on siis oma työsarkamme tässä kylvettävänä, koska tämä toimeenpano on nimenomaan alueellisessa päässä. Niin kuin totesin, joillakin alueilla on jo tällä hetkellä tunnistettavia haasteita, joillakin alueilla taas ei ole, ja sen takia me joudumme tukemaan nimenomaan niitä alueita, joissa näitä tunnistettavia haasteita on.

Tämä henkilöstön jaksaminen on äärettömän tärkeä asia, ja siihen olisi pitänyt herätä aikaisemmin kuin tällä hallituskaudella — olen siitä samaa mieltä. Me seuraamme nyt Työterveyslaitoksen kanssa joka kuukausi seurannalla [Puhemies koputtaa] tätä kysymystä, että miten alueilla pärjätään.

Frågan slutbehandlad.